

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 4201, faks. 8 706 64209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

I

Nr.

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos neįgaliesiems tinkamos aplinkos visose gyvenimo srityse plėtros programos patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, įgyvendinant 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“, 2.6 uždavinį „Plėtoti neįgaliesiems tinkamą aplinką visose gyvenimo srityse“.

Nutarimo projektu tvirtinama 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos neįgaliesiems tinkamos aplinkos visose gyvenimo srityse plėtros programa (toliau – Aplinkos plėtros programa) siekiama prisidėti prie neįgaliųjų teisių apsaugos ir paslaugų jiems plėtros, įgyvendinti Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos (toliau – Konvencija) 9 straipsnyje įtvirtintus įpareigojimus Konvenciją ratifikavusioms šalims siekti, kad neįgalieji galėtų gyventi savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, imtis atitinkamų priemonių, kad neįgaliesiems lygiai su kitais asmenimis būtų užtikrintas fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacijos ir ryšių technologijas bei sistemas, taip pat kitų visuomeninių objektų ar teikiamų paslaugų prieinamumas tiek miesto, tiek kaimo vietovėse.

Priėmus nutarimą, bus sudarytos teisinės prielaidos užtikrinti aplinkos ir informacijos prieinamumą neįgaliesiems ir sukurti jo stebėsenos sistema.

Nutarimo projektu sprendžiama problema, siūlomos priemonės, priemonių kaštai ir nauda visuomenei:

I. Sprendžiama problema	<p>Lietuvos Respublikoje nesukurtos tinkamos sąlygos neįgaliųjų dalyvumui bei viešųjų ir privačių teikėjų teikiamų paslaugų, prekių ir gaminių prieinamumui.</p> <p>Dėl fizinės, informacinės aplinkos ir prekių ar paslaugų neprieinamumo neįgaliųjų dalyvavimas socialiniame, visuomeniniame, šeiminiame gyvenime apribotas, jie patiria skurdą, socialinę atskirtį, įvairių sunkumų įsidarbindami ar kreipdamiesi dėl reikalingų paslaugų, taip pat įsigydami prekes.</p> <p>Dėl vykstančių demografinių pokyčių (spartus visuomenės senėjimas, augantis imigrantų skaičius) aplinkos prieinamumas tampa aktualus ne tik neįgaliesiems. Todėl, augant socialinių, sveikatos bei švietimo paslaugų poreikiui, labai svarbu sudaryti tinkamas sąlygas ir lygias galimybes šias paslaugas gauti visiems asmenims, ypač tiems, kurie dėl</p>
-------------------------	---

	savo ribotų galimybių negali savarankiškai jų užsitikrinti.
II. Siūlomos priemonės	<p>Nutarimo projektu siūloma patvirtinti Aplinkos plėtros programa siekiama:</p> <ul style="list-style-type: none"> - užtikrinti fizinės infrastruktūros prieinamumą neįgaliesiems. Koordinuojant fizinės aplinkos prieinamumo užtikrinimo teisinio reglamentavimo pokyčius, bus atliktas teisės aktų vertinimas visų ministerijų kuruojamose srityse, siekiant įvertinti fizinės infrastruktūros prieinamumo neįgaliesiems galimybes visose srityse, ir pateikti konkretūs pasiūlymai suinteresuotoms institucijoms dėl teisės aktų tobulinimo, o siekiant planingo ir nuoseklaus fizinės infrastruktūros prieinamumo neįgaliesiems, bus koordinuojamas fizinės infrastruktūros prieinamumo stebėsenos mechanizmo sukūrimas, įdiegimas bei stebėsenos vykdymas; - užtikrinti informacinės infrastruktūros ir informacijos prieinamumą neįgaliesiems. Koordinuojant informacijos prieinamumo užtikrinimo teisinio reglamentavimo pokyčius, bus atliktas teisės aktų vertinimas visų ministerijų kuruojamuose srityse, siekiant įvertinti informacinės infrastruktūros ir informacijos prieinamumą neįgaliesiems visose srityse, ir pateikti konkretūs pasiūlymai suinteresuotoms institucijoms dėl teisės aktų tobulinimo, vykdomi būtini veiksmai, siekiant numatyti lėšų informacinei infrastruktūrai ir informacijai pritaikyti neįgaliesiems poreikį ir dydį. Bendradarbiaujant su Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos (toliau – Informacinės visuomenės plėtros komitetas) dėl valstybės institucijų ir įstaigų interneto svetainių bei mobiliųjų programų prieinamumo neįgaliesiems situacijos stebėsenos, bus inicijuojamas stebėsenos mechanizmo metodologijos kūrimas, siekiant užtikrinti, kad valstybės institucijų ir įstaigų interneto svetainės ir mobiliosios programos atitiktų standartų EN 301 549 ir WCAG2.1 (AA lygio) reikalavimus ir kad būtų užtikrintas turinio lengvai suprantama kalba teikimas neįgaliesiems, o viešųjų paslaugų teikėjai ir privačios įmonės, teikiančios paslaugas visuomenei, bus skatinami užtikrinti informacijos pateikimą neįgaliesiems pritaikytais formatais, bus organizuojamas ir koordinuojamas informacijos lengvai suprantama kalba teikimas valstybės ir savivaldybių institucijose bei privačiose įmonėse, teikiančiose paslaugas visuomenei, taip pat organizuojamas privalomas visų švietimo sistemos mokymo priemonių pritaikymas pagal visas negalios grupes, inicijuojama ir koordinuojama, kad visose valstybės ir savivaldybių įstaigose, kuriose aptarnaujami asmenys, teikiama informacija būtų pritaikyta ir suprantama visų grupių neįgaliesiems; - užtikrinti paslaugų ir prekių prieinamumą neįgaliesiems. Įgyvendinant Aplinkos plėtros programą, planuojama atlikti būtinus veiksmus, reikalingus paslaugų ir prekių prieinamumo neįgaliesiems užtikrinimo teisiniam reglamentavimui pakeisti, – atlikti teisės aktų vertinimą visų ministerijų kuruojamose srityse, siekiant įvertinti prekių ir / ar paslaugų prieinamumą neįgaliesiems bei jų atitiktį universalaus dizaino principams visose srityse, ir pateikti konkrečius pasiūlymus suinteresuotoms institucijoms dėl teisės aktų tobulinimo, užtikrinant bendro prekių ir paslaugų prieinamumo neįgaliesiems stebėsenos ir kontrolės mechanizmo sukūrimą ir įdiegimą. <p>Pažymėtina, kad, šia Aplinkos plėtros programa sprendžiant aplinkos prieinamumo problemą, laikomasi individualizuoto požiūrio, siekiama,</p>

	<p>kad aplinka atitiktų visų visuomenės narių poreikius, būtų laikomasi universalios dizaino principų, nes Konvencijoje pažymima, kad neįgalumas atsiranda dėl asmenų, turinčių sveikatos sutrikimų, ir požiūrio bei aplinkos sudaromų kliūčių sąveikos, trukdančios tokiems asmenims visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenėje lygiai su kitais asmenimis.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Aplinkos plėtros programos nuostatomis įgyvendinti reikės 2 000 tūkst. eurų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų.</p> <p>Priėmus nutarimą, padidės valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų administracinė našta, nes šių institucijų valstybės tarnautojams ir darbuotojams reikės įvertinti galiojančius teisės aktus, rengti naujų teisės aktų projektus, teikti išvadas dėl kitų institucijų parengtų teisės aktų projektų, taip pat įvertinti ir naujo teisinio reguliavimo įgyvendinimo išlaidas bei teikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai išvadas gauti naujo teisinio reguliavimo įgyvendinimo išlaidų vertinimo ataskaitas.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priėmus nutarimą, bus įgyvendintos Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano patvirtinimo“, III misiją (prioritetą) įgyvendinančių Vyriausybės programos projektų (darbų), iniciatyvų (priemonių) ir veiksmų 3.2.5 ir 3.2.9 papunkčių nuostatos, taip pat bus užtikrintas aplinkos ir informacijos prieinamumas neįgaliesiems ir sukurtos jo stebėsenos sistemos.</p>

Nutarimo projektu tvirtinamoje Aplinkos plėtros programoje numatytas laipsniškas aplinkos, informacijos, prekių ir paslaugų prieinamumo užtikrinimas neįgaliesiems, kuris vyks trimis etapais:

1 etapas: 2022–2023 m.	2 etapas: 2023–2026 m.	3 etapas: 2027–2030 m.
Atliekama Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su fizinės aplinkos prieinamumu, analizė, teikiami siūlymai suinteresuotoms institucijoms dėl teisės aktų tobulinimo, pradedama diegti fizinės aplinkos prieinamumo neįgaliesiems stebėsenos sistema.	Įsigalioja Lietuvos Respublikos teisės aktų pakeitimai, pradeda veikti fizinės aplinkos prieinamumo neįgaliesiems stebėsenos sistema, pradedamas koordinuoti planingas fizinės aplinkos prieinamumo neįgaliesiems užtikrinimas.	Vykdoma nuolatinė fizinės aplinkos prieinamumo neįgaliesiems stebėsenos rezultatais, koordinuojamas planingas fizinės aplinkos prieinamumo neįgaliesiems užtikrinimas.
Atliekama Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su informacinės aplinkos prieinamumu, analizė, teikiami pasiūlymai suinteresuotoms institucijoms dėl teisės aktų tobulinimo, rengiamos informacinės aplinkos prieinamumo	Įsigalioja Lietuvos Respublikos teisės aktų, susijusių su informacinės aplinkos prieinamumu, pakeitimai, patvirtinamos informacinės aplinkos prieinamumo neįgaliesiems užtikrinimo metodikos, pradeda veikti informacinės	Vykdoma nuolatinė informacinės aplinkos prieinamumo neįgaliesiems stebėsenos, parengti ir įdiegti informacijos prieinamumo neįgaliesiems IT sprendimai, planingai užtikrinamas informacijos, pritaikytos neįgaliesiems, teikimas

neįgaliesiems užtikrinimo metodikos, pradedama diegti informacinės aplinkos prieinamumo neįgaliesiems stebėsenos sistema, rengiamasi užtikrinti informacijos teikimą neįgaliesiems pritaikytais formatais. Pradedamos įgyvendinti 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/2102 dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo (toliau – Direktyva (ES) 2016/2102) nuostatos.	aplinkos prieinamumo neįgaliesiems stebėsenos sistema, pradedamas informacijos prieinamumo neįgaliesiems pritaikytais formatais užtikrinimas, diegiant pažangiąsias IT technologijas, pradedamas naujų metodikų diegimas, siekiant užtikrinti informacijos prieinamumą viešąsias paslaugas teikiančių įstaigų tinklalapiuose. Įgyvendinami Direktyvos (ES) 2016/2102 reikalavimai.	viešųjų įstaigų tinklalapiuose ir kt.
Atliekama galimybių studija, siekiant išsiaiškinti prekių ir paslaugų prieinamumo neįgaliesiems užtikrinimo ir jų atitikties universalaus dizaino principams reglamentavimo galimybes. Pradedamos įgyvendinti 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (toliau – Direktyva (ES) 2019/882) nuostatos.	Įgyvendinami Direktyvos (ES) 2019/882 reikalavimai. Teikiami siūlymai suinteresuotoms institucijoms dėl galimybės užtikrinti ne direktyvos (ES) 2019/882 taikymo srities prekių ir paslaugų prieinamumą neįgaliesiems bei jų atitiktį universalaus dizaino principams, kinta visuomenės nuostatos.	Pradedama diegti prekių ir paslaugų prieinamumo neįgaliesiems stebėsenos sistema, rengiami šios srities teisės aktų pakeitimai, kinta visuomenės nuostatos.

Nutarimo projektas tiesiogiai Europos Sąjungos teisės aktų (jų nuostatų) neperkelia ir neįgyvendina.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Priėmus nutarimą, teisės aktai nebus keičiami, tačiau Aplinkos plėtros programos įgyvendinimo laikotarpiu bus analizuojami ir peržiūrimi su Aplinkos plėtros programa susiję teisės aktai ir, esant reikalui, inicijuojami jų pakeitimai.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, teikiamo Nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvada pateikta kaip apibendrinta informacija šiame teikime.

Nutarimo projekte nevartojamos sąvokos ir jas apibrėžiantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Rengiant Aplinkos plėtros programą, du kartus konsultuotasi su visuomene. Pirmoji konsultacija su visuomene vyko 2021 m. sausio 7 d.–2021 m. sausio 22 d. Informacija apie konsultaciją su visuomene buvo skelbiama Neįgaliųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje – išsiųsti raštai socialiniams partneriams ir informacija viešinta socialiniame tinkle „Facebook“. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos buvo iš dalies

atsižvelgta, gauti iš: Žmogaus teisių stebėjimo instituto, Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos, Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisijos prie Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, Informacinės visuomenės plėtros komiteto.

Antroji konsultacija su visuomene vyko 2021 m. kovo 30 d.–balandžio 16 d. Informacija apie konsultaciją su visuomene buvo skelbiama Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje ir išsiunčiant raštus socialiniams partneriams. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos buvo iš dalies atsižvelgta, gauti iš: Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos.

Viešųjų konsultacijų rezultatai paskelbti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interneto svetainėje <https://socmin.lrv.lt/lt/administracine-informacija/planavimo-dokumentai/pletros-programos>.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, kur suinteresuotos institucijos ir visuomenė galėjo pateikti pastabas ir pasiūlymus. Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pateiktos pastabos suderintos darbo tvarka. Dėl Teisingumo ministerijos pateiktų pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma. Visuomenės pastabų ir pasiūlymų negauta.

Aplinkos plėtros programos projektą parengė Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. A1-175 „Dėl darbo grupių plėtros programoms ir priemonėms parengti sudarymo“ sudaryta darbo grupė, darbo grupės vadovė – Eglė Čaplikienė, Neįgalųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktorė, mob. +370 675 57 667, el. p. egle.caplikiene@ndt.lt.

Nutarimo projektas paskelbtas Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje, kur suinteresuotos institucijos ir visuomenė gali pateikti pastabas ir pasiūlymus.

Nutarimo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tikslinės pagalbos skyriaus vyresnioji patarėja Jurgita Čiuladaitė-Pritulskienė, mob. +370 695 00 838, el. p. jurgita.ciuladaite@socmin.lt, ir Neįgalųjų reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Programų stebėsenos ir kontrolės skyriaus vedėja Lina Gulbinė, mob. +370 663 69 686, el. p. lina.gulbine@ndt.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 7 lapai.
2. Aplinkos plėtros programos pagrindimas, 16 lapų.
3. Aplinkos plėtros programos problemų / priežasčių medis, 1 lapas.
4. Nutarimo projekto derinimo pažyma, 2 lapai.
5. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 8 lapai.

Ministrė

Monika Navickienė

